

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ระเบียบมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงไก่

ระเบียบมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ของประเทศไทย พ.ศ. 2545

1. คำนำ

มาตรฐานฟาร์มไก่ไข่ กำหนดวิธีปฏิบัติด้านการจัดการฟาร์ม การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และถูกสุขลักษณะ

2. วัตถุประสงค์

มาตรฐานฟาร์มไก่ไข่ กำหนดวิธีปฏิบัติด้านการจัดการฟาร์ม การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และถูกสุขลักษณะ

3. คำนิยาม

ฟาร์มไก่ไข่ หมายถึงฟาร์มที่เลี้ยงไก่รุ่นไข่ (อายุ 0-18 อาทิตย์) และ/หรือไก่ไข่ เพื่อการผลิตไข่เพื่อการค้า

4. องค์ประกอบของฟาร์ม

4.1 ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม

4.2 อยู่ในทำเลที่มีการคมนาคมสะดวก

4.3 สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้

4.4 อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ปีก

4.5 อยู่ในทำเลที่มีแหล่งน้ำสะอาด

4.6 เป็นบริเวณที่ไม่มีน้ำท่วมขัง

4.7 เป็นบริเวณที่โปร่ง อากาศสามารถถ่ายเทได้ดี

4.2 ลักษณะของฟาร์ม

4.2.1 เนื้อที่ของฟาร์ม

4.2.1.1 ต้องมีเนื้อที่เหมาะสมกับจำนวนโรงเรือนของฟาร์ม และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสัตว์

4.2.2 การจัดแบ่งพื้นที่

4.2.2.1 ต้องมีเนื้อที่กว้างขวางเพียงพอ สำหรับการจัดแบ่งการก่อสร้างโรงเรือนอย่างมี-ระเบียบสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน โดยจะต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน และมีผังแสดงการจัดวางที่แน่นอนของบริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์ โรงเก็บอาหารสัตว์ พื้นที่ทำลายซากสัตว์ อาคารสำนักงานและที่พักอาศัย

4.2.3 ถนนภายในฟาร์ม

4.2.3.1 ต้องใช้วัสดุถนน มีสภาพและความกว้างเหมาะสม สะดวก ในการขนส่งลำเลียงอุปกรณ์ อาหารสัตว์ รวมทั้งผลผลิต ที่เข้าและออกจากฟาร์ม

4.2.4 บ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

4.2.4.1 ต้องแยกเป็นสัดส่วน และห่างจากบริเวณเลี้ยงสัตว์พอสมควร ลักษณะ ของโรงเรือน โรงเรือนที่ใช้เลี้ยงไก่ควรเป็นโรงเรือนที่สร้างด้วยวัสดุที่ถาวร มีขนาดเหมาะสมกับ จำนวนไก่ที่เลี้ยง ถูกสุขลักษณะและสัตว์อยู่สบาย

5. การจัดการฟาร์ม

5.1 การจัดการโรงเรือน

มีระบบการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรงเรือน และอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.1 มีการจัดการโรงเรือนและอุปกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนนำไก่เข้าเลี้ยง

5.1.2 ต้องมีการดูแลโรงเรือนและอุปกรณ์ให้ถูกสุขลักษณะ

5.1.3 ต้องดูแลซ่อมแซมโรงเรือนและอุปกรณ์ให้มีความปลอดภัยต่อไก่และ ผู้ปฏิบัติงาน

5.1.4 โรงเรือนและอุปกรณ์ ต้องสะดวกในการปฏิบัติงาน

5.2 การจัดการด้านบุคลากร

5.2.1 ต้องมีจำนวนบุคลากรอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนไก่ที่เลี้ยง มีการจัดการแบ่งหน้าที่ และความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน มีการฝึกอบรมและ พัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่องนอกจากนี้บุคลากรภายในฟาร์มทุกคนควรได้รับการตรวจสอบสุขภาพเป็น ประจำทุกปี

5.2.2 ให้มีสัตวแพทย์ควบคุมกำกับดูแลด้านสุขภาพสัตว์ และสุขอนามัยภายในฟาร์ม โดย สัตวแพทย์ต้องมีใบอนุญาตประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง และได้รับใบอนุญาตผู้ควบคุม ฟาร์มจากกรมปศุสัตว์

5.3 คู่มือการจัดการฟาร์ม

5.3.1 ผู้ประกอบการฟาร์ม ต้องมีคู่มือการจัดการฟาร์มแสดงให้เห็นระบบการเลี้ยง การจัดการฟาร์มระบบการบันทึกข้อมูล การป้องกันและควบคุมโรค การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ ปีก การดูแลสุขภาพสัตว์ และสุขอนามัยในฟาร์ม

5.4 ระบบการบันทึกข้อมูล ฟาร์มจะต้องมีระบบการบันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

5.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารฟาร์ม ได้แก่ บุคลากร แรงงาน

5.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการด้านการผลิต ได้แก่ ข้อมูลตัวสัตว์ ข้อมูลสุขภาพสัตว์ ข้อมูลการผลิต และข้อมูลผลผลิต

5.5 การจัดการด้านอาหารสัตว์

5.5.1 คุณภาพอาหารสัตว์

5.5.1.1 แหล่งที่มาของอาหารสัตว์

5.5.1.1.1 ในกรณีซื้ออาหารสัตว์ ต้องซื้อจากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม คุณภาพอาหารสัตว์

5.5.1.1.2 ในกรณีผสมอาหารสัตว์ใช้เอง ต้องมีคุณภาพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525

5.5.1.2 ภาชนะบรรจุและการขนส่ง

5.5.1.2.1 ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ควรสะอาดไม่เคยใช้บรรจุวัตถุดิบพิษ ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่ อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์ สะอาด แข็ง กันความชื้นได้ ไม่มีสารที่จะปนเปื้อนกับอาหารสัตว์ ถ้าถูกเคลือบด้วยสารอื่นสารดังกล่าวต้องไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์

5.5.1.2.1 รถบรรทุกที่ใช้ในการขนส่งอาหารสัตว์ ต้องทำให้ส่วนที่บรรจุทุกแห่งและสะอาด ไม่มีการตกค้างของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในส่วนบรรจุทุก ซึ่งอาจทำให้อาหารสัตว์เสียหายได้

5.5.1.3 การตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์

ควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ โดยการสุ่มตัวอย่างอาหารสัตว์ส่ง ห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้ เพื่อตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพและสารตกค้างเป็นประจำ และเก็บบันทึกผลการตรวจวิเคราะห์ไว้ให้ตรวจสอบได้อย่างน้อย 2 ปี

5.5.2 การเก็บรักษาอาหารสัตว์

5.5.2.1 ควรมีสถานที่เก็บอาหารสัตว์แยกต่างหาก และห้องเก็บอาหารสัตว์ต้องสามารถรักษาสภาพของอาหารสัตว์ไม่ให้เปลี่ยนแปลง สะอาด แห้ง ปลอดภัยจากแมลงและสัตว์ต่าง ๆ

ควรมีวัสดุรองด้านล่างของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ที่เป็นถุงเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ ในกรณีวัตถุดิบที่เป็นวิตามินใช้ผสมอาหารสัตว์ ให้เก็บไว้ในห้องปรับอากาศ

6. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์

6.1 ฟาร์มจะต้องมีระบบเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึง การมีโปรแกรมทำลายเชื้อโรคก่อนเข้า และออกจากฟาร์ม การป้องกันการสะสมของเชื้อโรคในฟาร์ม การควบคุมโรคให้สงบ โดยเร็ว และไม่ให้แพร่ระบาดจากฟาร์ม

6.2 การบำบัดโรค

6.2.1 การบำบัดโรคสัตว์ ต้องปฏิบัติตาม พรบ.ควบคุมการประกอบการบำบัดโรคสัตว์

พ.ศ. 2505

6.2.2 การใช้ยาสำหรับสัตว์ ต้องปฏิบัติตาม ข้อกำหนดการใช้ยาสำหรับสัตว์

(มอก. 7001-2540)

7. การจัดการสิ่งแวดล้อม

วิธีการกำจัดของเสีย สิ่งปฏิกูลต่าง ๆ รวมถึงขยะต้องผ่านการกำจัดอย่างเหมาะสม

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง การจัดการฟาร์มไข่ไก่เพื่อป้องกันโรคนิวคาสเซิลของผู้ประกอบการ
จังหวัดฉะเชิงเทรา: กรณีศึกษาฟาร์มไก่ อำเภอเมืองและอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัด ฉะเชิงเทรา

เขตอำเภอ () อำเภอเมือง จ.ฉะเชิงเทรา

() อำเภอบ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อประกอบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ข้อมูลที่ตอบ
ในครั้งนี้จะมีความลับและใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางวิชาการเท่านั้นและในโอกาสนี้
ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพเกี่ยวกับบุคคล

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () ให้ตรงกับสถานภาพจริงของท่าน

1. ท่านจบการศึกษาระดับสูงสุดระดับใด

- () ประถมศึกษา
- () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่

- () 1-5 ปี
- () 5 ปีขึ้นไป-10 ปี
- () 10 ปีขึ้นไป-15 ปี
- () 15 ปีขึ้นไป

3. ฟาร์มไก่ของท่านมีขนาดเท่าใด?

- () ขนาดฟาร์ม 0-10,000 ตัว
- () ขนาดฟาร์ม 10,001-20,000 ตัว
- () ขนาดฟาร์ม 20,001-30,000 ตัว
- () มากกว่า 30,000 ตัวขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มเพื่อป้องกันโรคนิวคาสเซิล

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	การจัดการฟาร์มเพื่อป้องกันโรคนิวคาสเซิล	ระดับการจัดการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	องค์ประกอบฟาร์ม ทำเลที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในที่เหมาะสม ห่างไกลชุมชน					
2	ทำเลที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในที่เหมาะสม ห่างไกลโรงฆ่า					
3	ทำเลที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในพื้นที่เหมาะสม ห่างไกลเส้นทางที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์					
4	บริเวณที่ตั้งฟาร์มอยู่ในบริเวณที่สามารถ ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ระบาดจากภายนอกเข้าสู่ฟาร์ม					
5	เนื้อที่ของฟาร์มมีขนาดเหมาะสมกับจำนวน โรงเรือนเพื่อให้มีการดูแลทั่วถึง					
6	เขตบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน แยกเป็นสัดส่วน ไม่มีการเข้ามาอยู่ปะปน ในบริเวณที่เลี้ยงไก่					
7	โรงเรือนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนไก่ เพื่อให้ไก่ที่เลี้ยงอยู่อย่างถูกลักษณะ					
8	การจัดการฟาร์ม ทำระบบการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ในโรงเรือนและอุปกรณ์อย่างมี ประสิทธิภาพก่อนนำไก่เข้าเลี้ยง					
9	ทำการจัดการดูแลซ่อมแซมโรงเรือนและ อุปกรณ์ให้มีความปลอดภัยต่อไก่และ ผู้ปฏิบัติงาน					

ข้อที่	การจัดการฟาร์มเพื่อป้องกันโรคนิวคาสเซิล	ระดับการจัดการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	ทำการดูแลโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ถูกลักษณะ					
11	โรงเรือนมีความสะอาด แห้ง เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน					
12	ผู้ดูแลเลี้ยงสัตว์ จะต้องมีความรู้มีความชำนาญในการดูแลสัตว์เป็นอย่างดี และต้องมีผู้ดูแลสัตว์อย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนสัตว์					
13	ภาชนะบรรจุอาหารเป็นภาชนะที่แห้งสะอาด					
14	การให้อาหารไก่ต้องเหมาะสมกับความต้องการตามสายพันธุ์และอายุไก่					
15	การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ จัดให้มีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มอย่างใกล้ชิด					
16	จุดบันทึกการเข้า-ออก ของยานพาหนะและมีการพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค					
17	การเข้าออกฟาร์มจะต้องผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อโรคและเปลี่ยนชุดของฟาร์ม					
18	ภายในฟาร์มมีเครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคและอุปกรณ์ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกเพื่อใช้งานตามจุดต่าง ๆ ภายในฟาร์ม					
19	จำนวนเครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเหมาะสมกับขนาดของฟาร์ม					
20	จัดบริเวณเฉพาะสำหรับที่ทำลายซากไก่ที่ตายอย่างเหมาะสม					
21	ทำการกำจัดซากไก่ตายอย่างเป็นระบบและถูกวิธี					

ข้อที่	การจัดการฟาร์มเพื่อป้องกันโรคนิวคาสเซิล	ระดับการจัดการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22	การจัดการสิ่งแวดล้อม เก็บซากไก่ออกจากเล้าทันทีทุกครั้งที่มีการตรวจพบ โดยใส่ถุงพลาสติกและปิดปากถุงให้มิดชิด					
23	การทำลายซากสัตว์ พาหะนำโรคโดยการฝังหรือเผาทำลาย					
24	เมื่อมีการปลดไก่ มีการนำวัสดุรองพื้นนำมาบำบัดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุกครั้ง					
25	น้ำที่ใช้ล้างโรงเรือนและอุปกรณ์ในการเตรียมโรงเรือน มีการบำบัดก่อนที่มาปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ					
26	ทำความสะอาดพื้นที่รอบโรงเรือนในรัศมี 3 เมตร					
27	ต้องมีการกำจัดสัตว์พาหะนำโรคต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
28	วัสดุที่รองพื้นที่เปียกหรือจับเป็นก้อนควรตักออกทันที					

ตอนที่ 3 คำชี้แจงโปรดแสดงความคิดเห็นของท่านในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะในส่วนในเรื่อง
การจัดการฟาร์ม เพื่อที่ผู้ที่ศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปวิเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุง
ในระดับการจัดการฟาร์มในการป้องกันโรคนิวคาสเซิลภายในฟาร์มเพื่อเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร
ผู้เลี้ยงไก่ต่อไป

ก. ข้อเสนอแนะด้านองค์ประกอบฟาร์ม

.....

.....

.....

ข. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการฟาร์ม

.....

.....

.....

ค. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการด้านสุขภาพสัตว์

.....

.....

.....

ง. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....